

Stanowisko nr 1/2026 r.

Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego

Województwa Dolnośląskiego

z dnia 10 lutego 2026 r.

w sprawie: *utrzymania i zwiększenia finansowania refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników z Funduszu Pracy.*

Na podstawie art. 50 ust. 1 o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1464) Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Dolnośląskiego, zwana dalej WRDS WD przyjmuje:

Stanowisko Zespołu do spraw rynku pracy, edukacji i kształcenia ustawicznego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Dolnośląskiego w sprawie utrzymania i zwiększenia finansowania refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników z Funduszu Pracy.

I. Wprowadzenie

Zespół do spraw rynku pracy, edukacji i kształcenia ustawicznego, działający w ramach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Dolnośląskiego, działając na podstawie art. 42 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, **wyraża głębokie zaniepokojenie planowanym na 2026 rok obniżeniem środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników do poziomu 900 mln zł.** Zdaniem członków grupy jak i innych partnerów społecznych, w tym licznych organizacji pracodawców, Związku Rzemieślników Polskich, Centrów Edukacji i Pracy Młodzieży OHP oraz Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, kwota ta nie odpowiada rzeczywistym potrzebom systemu dualnego kształcenia zawodowego.

II. Stanowisko i postulaty Zespołu

Zespół do spraw rynku pracy, edukacji i kształcenia ustawicznego WRDS Województwa Dolnośląskiego:

- 1. Wyraża zdecydowany sprzeciw wobec zmniejszenia finansowania refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników w 2026 r. oraz wobec praktyki odmów refundacji pomimo spełnienia przez pracodawców wszystkich wymogów formalnych i zawartych umów.**

2. **Apeluje o zwiększenie środków Funduszu Pracy na ten cel skierowanych na Dolny Śląsk do poziomu co najmniej 75 000 000 zł w 2026 r.**
3. **Apeluje o zwiększenie środków Funduszu Pracy na ten cel do poziomu co najmniej 1 300 000,00 zł w 2026 r.**, zgodnie z postulatami organizacji pracodawców, środowisk rzemieślniczych oraz stanowiskami innych Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego.
4. **Wskazuje na konieczność długofalowego, stabilnego zabezpieczenia finansowego systemu przygotowania zawodowego młodocianych**, z uwzględnieniem uwarunkowań demograficznych oraz prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach deficytowych.
5. **Postuluje pilne zapewnienie możliwości jak najszerszego skorzystania z prawa do refundacji**, wynikającego z przepisów oświatowych, w sposób nienaruszający ciągłości kształcenia zawodowego młodocianych.
6. **Wnosi o zmianę mechanizmu rozpatrywania wniosków**, tak aby kolejność wpływu nie była jedynym kryterium decydującym o dostępie do refundacji, a system uwzględniał rzeczywiste potrzeby rynku pracy.
7. **Podkreśla kluczową rolę Ochotniczych Hufców Pracy** jako operatora regionalnego systemu refundacji i partnera pracodawców oraz szkół branżowych.

III. Szerokie poparcie społeczne i instytucjonalne dla postulatu utrzymania i zwiększenia finansowania refundacji

Zespół podkreśla, że stanowisko w sprawie konieczności utrzymania i zwiększenia finansowania refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników znajduje szerokie poparcie w różnych środowiskach społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych, co potwierdza skalę problemu oraz jego znaczenie dla systemu edukacji zawodowej i rynku pracy w skali ogólnokrajowej.

Postulat ten jest podnoszony nie tylko przez przedsiębiorców bezpośrednio zaangażowanych w proces przygotowania zawodowego młodocianych, w szczególności mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz środowiska rzemieślnicze, lecz również przez organizacje pracodawców, grona pedagogiczne szkół branżowych, ekspertów rynku pracy, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, a także przez inne Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego, które w swoich stanowiskach wskazują na systemowe zagrożenia wynikające z niedoszacowania tego instrumentu.

Na problem zwracają uwagę również inne środowiska. Przykładem jest oficjalna interpelacja poselska nr 14278 w sprawie sygnałów dotyczących wstrzymania zawierania umów o refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników ze środków Funduszu Pracy oraz poziomu finansowania tego instrumentu w projekcie ustawy budżetowej na 2026 r., złożona przez Panią poseł Iwonę Marię Kozłowską, skierowana do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (data wpływu: 17 grudnia 2025 r., data wysłania: 22 grudnia 2025 r.). Interpelacja

ta również potwierdza, że problem ma charakter ogólnokrajowy i dotyczy stabilności realizacji ustawowych obowiązków państwa wobec pracodawców i młodocianych pracowników.

Zdaniem Zespołu, tak szerokie i wielostronne poparcie dla niniejszego postulatu dowodzi, że ograniczanie środków na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników nie jest problemem jednostkowym ani regionalnym, lecz systemowym, wymagającym pilnej reakcji na poziomie polityki państwa oraz odpowiednich korekt w planowaniu budżetowym na rok 2026 i lata kolejne.

IV. Znaczenie systemu refundacji dla rynku pracy i edukacji zawodowej

Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników stanowi jeden z kluczowych instrumentów wspierających dualny system kształcenia zawodowego w Polsce.

Dualny system kształcenia umożliwia reagowanie na bieżące i faktyczne potrzeby rynku pracy. Mechanizm refundacji umożliwia pracodawcom – w szczególności mikro i małym przedsiębiorstwom – angażowanie się w proces przygotowania zawodowego młodzieży, przy jednoczesnym zachowaniu stabilności finansowej zakładów pracy. Jego uelastycznienie

Na Dolnym Śląsku system ten ma szczególne znaczenie ze względu na rozbudowaną sieć Ochotniczych Hufców Pracy oraz szeroką ofertę kształcenia zawodowego realizowaną we współpracy z lokalnymi pracodawcami, w tym zakładami rzemieślniczymi.

V. Rola Ochotniczych Hufców Pracy na Dolnym Śląsku

Na terenie województwa dolnośląskiego funkcjonują cztery Centra Edukacji i Pracy Młodzieży OHP (CEiPM) w Jeleniej Górze, Legnicy, Wałbrzychu oraz we Wrocławiu, obejmujące swoim działaniem wszystkie powiaty regionu. CEiPM OHP realizują ponadpowiatowe zadania z zakresu rynku pracy, w szczególności: wspierają system przygotowania zawodowego młodzieży, przyjmują i weryfikują wnioski pracodawców o zawarcie umów o refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników oraz obsługują umowy i wypłacają refundacje.

Ochotnicze Hufce Pracy umożliwiają młodzieży w wieku 14 - 18 lat realizację obowiązku nauki poprzez łączenie kształcenia ogólnego z pracą i zdobywaniem kwalifikacji zawodowych w ponad 35 zawodach, m.in. w branżach: budowlanej, gastronomicznej, motoryzacyjnej, handlowej, rzemieślniczej i beauty. Kształcenie to odbywa się w ścisłej współpracy z pracodawcami na podstawie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Na Dolnym Śląsku działa kilkanaście hufców pracy, zlokalizowanych m.in. w Wałbrzychu, Legnicy, Jeleniej Górze i Wrocławiu oraz w mniejszych miejscowościach regionu, co zapewnia wsparcie w zdobyciu wykształcenia zawodowego także dla młodzieży z obszarów peryferyjnych.

VI. Skutki niedoboru środków na finansowania refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników z Funduszu Pracy

Limit środków przyznanych na 26 uniemożliwił zawieranie umów (zgodnie z potrzebami) w 2025r.

Tylko na Dolnym Śląsku odrzucono około 600 wniosków pracodawców. Pracodawcy zostali jednocześnie pozostawieni z ustawowym obowiązkiem wypłacania wynagrodzeń i opłacania składek ZUS bez gwarancji zwrotu kosztów. Szczególnie dotkliwie sytuacja ta dotknęła branże

oparte na mikroprzedsiębiorstwach, w tym fryzjerską i kosmetyczną, gdzie zaobserwowano rezygnację z kształcenia uczniów oraz rozwiązywanie zawartych umów.

W obecnej chwili CEiPM OHP informują, że środki na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników są już odblokowywane, a pracodawcy ponownie mogą składać wnioski o zawarcie umowy na refundację wynagrodzeń, ale bez zwiększenia środków Funduszu Pracy na ten cel i wprowadzenia systemowych rozwiązań sytuacja analogicznie może powtórzyć się z końcem bieżącego roku i latach kolejnych.

VII. Zagrożenia dla rynku pracy i systemu kształcenia

Zdaniem Zespołu, utrzymanie obniżonego poziomu finansowania refundacji w 2026 r. grozi:

- ograniczeniem liczby miejsc praktycznej nauki zawodu,
- załamaniem kształcenia zawodowego w wielu popularnych i deficytowych zawodach,
- pogłębieniem niedoboru wykwalifikowanych kadr na regionalnym i krajowym rynku pracy,
- osłabieniem zaufania przedsiębiorców do stabilności polityki państwa w obszarze szkolnictwa branżowego,
- wykluczeniem edukacyjnym i zawodowym części młodzieży, w szczególności z obszarów o słabszym dostępie do alternatywnych form kształcenia.

Wnioski te są spójne z analizami środowisk eksperckich zajmujących się edukacją zawodową, które wskazują, że bez odpowiedniego poziomu refundacji dualny system kształcenia zawodowego nie będzie w stanie prawidłowo funkcjonować. Refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych, wynikająca z przepisów ustawy – Prawo oświatowe, stanowi należny z mocy prawa element systemu przygotowania zawodowego, a jej ograniczanie lub uzależnianie wyłącznie od bieżących limitów finansowych Funduszu Pracy prowadzi do destabilizacji rynku pracy i systemu edukacji zawodowej.

Podobnie jak w wielu województwach, również na Dolnym Śląsku struktura gospodarki opiera się w dużym stopniu na mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach oraz rzemiośle, które bez mechanizmu refundacji nie są w stanie ponosić pełnych kosztów zatrudnienia i szkolenia młodocianych pracowników. Skutkiem jest rosnąca luka kompetencyjna w zawodach kluczowych dla regionalnego rynku pracy, w tym m.in. w zawodach budowlanych, mechanicznych, elektrycznych, gastronomicznych, piekarniczych, cukierniczych oraz w usługach osobistych.

Zespół zwraca również uwagę, że – podobnie jak w innych regionach – Dolny Śląsk mierzy się z niekorzystnymi trendami demograficznymi, odpływem młodych ludzi z mniejszych miejscowości oraz starzeniem się zasobów pracy. Ograniczenie dostępu do przygotowania zawodowego młodocianych w perspektywie kilku lat doprowadzi do pogłębienia deficytów kadrowych i osłabienia konkurencyjności regionalnej gospodarki.

IX. Podsumowanie

Kształcenie zawodowe młodocianych pracowników jest inwestycją w rozwój gospodarczy regionu, bezpieczeństwo rynku pracy oraz spójność społeczną. Ograniczenie środków na refundację wynagrodzeń podważa fundamenty dualnego systemu kształcenia i zagraża jego dalszemu funkcjonowaniu. Zespół do spraw rynku pracy, edukacji i kształcenia ustawicznego

WRDS Województwa Dolnośląskiego jednoznacznie opowiada się za wzmocnieniem tego instrumentu jako jednego z filarów polityki rynku pracy i edukacji zawodowej.